www.pwc.co.uk/cymru

Cyngor Sir Ynys Môn
Adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor Archwilio – 14 Medi 2011

14 Medi 2011

Y Cod Ymarfer Archwilio ac Arolygu a'r Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr a Chyrff Archwiliedig

Rydym yn cynnal ein harchwiliad yn unol â Chod Ymarfer Archwilio (y Cod) Archwilydd Cyffredinol Cymru, a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2010. Caiff hwn ei ategu gan y Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr a Chyrff Archwiliedig, a gyhoeddwyd ym mis Mai 2005. Mae'r ddwy ddogfen ar gael gan Brif Weithredwr pob corff archwiliedig. Diben y datganiad hwn yw cynorthwyo archwilwyr a chyrff archwiliedig drwy esbonio cwmpas cyfrifoldebau archwilwyr, a'r hyn a ddisgwylir gan gyrff archwiliedig mewn meysydd penodol. Paratoir ein hadroddiadau a'n llythyrau yng nghyd-destun y datganiad hwn ac yn unol â'r Cod.

Caiff yr adroddiadau a'r llythyrau a baratoir gan archwilwyr a benodwyd a'u cyfeirio at aelodau neu swyddogion eu paratoi at ddefnydd y corff archwiliedig yn unig, ac nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar yr archwilwyr i unrhyw Aelod neu swyddog yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

pwc

Tabl Cynnwys

Datganiad am sefyllfa archwiliad 2010/11 3
Grantiau 3
Materion eraill 5
Archwilydd Penodedig Unigol 5
Datganiad Cyfrifon 2010/11 5
Trefniadau cydlynu 6

Datganiad am sefyllfa archwiliad 2010/11

Diben yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am hynt yr archwiliad yn erbyn y cerrig milltir allweddol a nodir yn Strategaeth Archwilio 2010/11 a gwaith perfformiad arall y gofynnwyd amdano gan Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) i reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

Cynllun archwiliad 2010/11	Erbyn	Cynnydd hyd yma
Cynllunio archwiliadau a chyflwyno adroddiadau		
Strategaeth archwilio	Mai 2011	Cyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Mawrth 2011.
Llythyr blynyddol	Tachwedd 2011	I'w gyflwyno ar ôl cwblhau'r archwiliad yn Adroddiad Gwella Blynyddol SAC.
Cyfrifon		
Profi datganiadau ariannol	Gorffennaf – Medi 2011	Gweler yr adran 'Datganiad Cyfrifon 2010/11'.
Adroddiad ar y cyfrifon terfynol (ISA 260)	Nid cyn Mis Hydref	Gweler yr adran 'Datganiad Cyfrifon 2010/11'.
Cyfrifon y Llywodraeth gyfan	Nid cyn Mis Hydref	Gweler yr adran 'Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan'.
Perfformiad		
Cyfraniad i Fesur Llywodraeth Leol SAC	Yn mynd rhagddo	Mae'r gwaith yn mynd rhagddo a bydd yn parhau drwy gydol y flwyddyn ar wahanol agweddau ar y Mesur Llywodraeth Leol.
Archwiliad o ddangosyddion perfformiad	Gorffennaf 2011	Cwblhawyd y gwaith yn y maes hwn.
Gwaith dilynol ar argymhellion archwiliad blaenorol	Gorffennaf 2011	Gwaith i'w gwblhau yn ystod yr archwiliad o'r cyfrifon terfynol.
Casgliad gwerth am arian	Medi 2011	Gwaith i'w gwblhau yn ystod yr archwiliad o'r cyfrifon terfynol.
Archwiliad o'r Cynllun Gwella	Tachwedd 2011	Gwaith i'w gwblhau yn ystod mis Tachwedd 2011 a chaiff ei gynnwys yn Adroddiad Gwella Blynyddol SAC.

Grantiau

Rydym yn parhau i gynnal ein harchwiliadau grant drwy gydol y flwyddyn. Mae statws y gwaith grant fel a ganlyn:

Grantiau 2007/08:

Gwnaethom nodi yn eich cyfarfod diwethaf ein bod wedi derbyn nifer o gwestiynau gan yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) ynghylch y cais am gymhorthdal budd-dal tai a budd-dal treth gyngor yn 2007/08. Ardystiwyd y cais ym mis Gorffennaf 2009, ond roedd sawl amod cymhwyso. Cyfeiriodd DWP nifer o gwestiynau ynghylch yr amodau cymhwyso atom ni ac mae angen i'r Cyngor wneud mwy o waith mewn meysydd penodol er mwyn mynd i'r afael â rhai o'r pwyntiau a godwyd mewn perthynas â cheisiadau coll, er enghraifft. Rydym wedi ysgrifennu i DWP gan nodi ein hymatebion i'r pwyntiau a godwyd.

Grantiau 2009/10:

Mae pob cais am grant yn 2009/10 wedi'i ardystio ac eithrio'r cymhorthdal budd-dal tai a budd-dal treth gyngor a rheoli gwastraff cynaliadwy. Rydym yn aros am wybodaeth gan y Cyngor mewn perthynas â'r rhain.

Grantiau 20010/11:

Rydym wedi dechrau'r archwiliadau canlynol:

- Ffurflen Ardrethi Annomestig Cenedlaethol 3;
- Grant ardal adfywio strategol;
- Ceisiadau Cymunedau yn Gyntaf.

Cynhelir y rhan fwyaf o'r gwaith ardystio grantiau dros yr hydref yn unol â therfynau amser a bennwyd gan gyrff ariannu, yn bennaf Llywodraeth Cymru.

At hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn i'r Cyngor wneud rhagor o waith ar y cais Cymorth o ganlyniad i faterion a godwyd yn llythyr cymhwyso'r archwiliad ar gyfer 2009/10. Mae'r Awdurdod wrthi'n paratoi'r wybodaeth sydd ei hangen a gwneir y gwaith archwilio ychwanegol ar ddiwedd mis Medi.

Materion eraill

Mae'r canlynol yn nodi'r materion a godwyd yn ein gwaith ers y cyfarfod diwethaf er gwybodaeth i reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

Archwilydd Penodedig Unigol

Ers ein hadroddiad i'r Pwyllgor Archwilio, mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi neilltuo Archwilydd Penodedig Unigol ar gyfer y Cyngor, sef Anthony Barrett. Mae'r Archwilydd Penodedig Unigol hwn eisoes yn arwain nifer o archwiliadau yn y sector cyhoeddus ac yn ceisio sicrhau cysondeb o ran gwaith archwilio a wneir ledled Cymru. Yn weithredol, bydd PwC yn parhau i gynnal y rhaglen archwilio allanol, gan ffurfio barn er mwyn ymdrin â'r materion sy'n codi ynglŷn â'r archwiliad. Ar ddiwedd yr archwiliad, bydd PwC yn cyflwyno barn i'r Archwilydd Penodedig Unigol a fydd wedyn yn llofnodi'r cyfrifon ei hun. Rydym eisoes yn gweithio o dan y gyfundrefn hon ar gyfer nifer o'n cleientiaid eraill. Ers ei benodi i'r swydd hon, mae PwC wedi bod mewn cysylltiad â'r Archwilydd Penodedig Unigol i roi'r wybodaeth ddiweddaraf iddo am statws yr archwiliad.

Datganiad Cyfrifon 2010/11

Hysbyswyd y Pwyllgor Archwilio diwethaf o'r effaith sylweddol y byddai oedi cyn cyhoeddi'r Datganiad Cyfrifon drafft ar gyfer 2010/11 yn ei chael arnom fel archwilwyr ac o ran a fyddem yn gallu cwblhau'r archwiliad erbyn y dyddiad cau ym mis Medi. Rydym eisoes wedi ysgrifennu at y swyddog Adran 151 i nodi'r materion y byddai eu hangen arnom i gyhoeddi'r Datganiad Cyfrifon erbyn y dyddiad cau hwn, gan gynnwys argaeledd papurau gwaith ategol.

Ysgrifennodd swyddog Adran 151 y Cyngor i PwC ar 28 Mehefin 2011 gan ei hysbysu y byddai'r holl bapurau gwaith sy'n ategu'r cyfrifon ar gael ar 1 Awst 2011. Cyfarfu PwC â swyddogion y Cyngor ar 1 Awst 2011. Ar hyn o bryd, ychydig iawn o bapurau gwaith a gyflwynwyd i ategu'r Datganiad Cyfrifon. Cyflwynwyd papurau gwaith yn ystod yr ychydig wythnosau diwethaf i ategu'r Datganiad Cyfrifon a bydd y diweddaraf o'r rhain ar gael ar 8 Medi, dros bum wythnos ar ôl y dyddiad y cytunwyd arno. Ers cael y papurau gwaith, rydym bellach yn gweld nifer o faterion archwilio yn dod i'r amlwg y bydd angen eu datrys cyn rhoi barn archwilio.

Mae tîm PwC wedi gweithio'n agos gyda'r Cyngor ac mae wedi neilltuo adnoddau ychwanegol ar gyfer y broses archwilio. Fodd bynnag, oherwydd y materion a godwyd uchod, ni fydd yn bosibl cwblhau'r archwiliad erbyn 30 Medi 2011. Ysgrifennodd yr Archwilydd Penodedig Unigol i'r Cyngor ar 9 Medi 2011 gan ailadrodd y neges hon a nododd ei bryderon ei hun ynghylch y proses paratoi cyfrifon. At hynny, mae wedi nodi y bydd yn ystyried ymhellach a yw'r mater yn cyfiawnhau adroddiad er budd y cyhoedd.

Bydd y tîm yn parhau i weithio'n agos gyda'r Cyngor i adennill o leiaf rywfaint o'r amser a gollwyd oherwydd yr oedi a achoswyd drwy gael cyfrifon a phapurau gwaith yn hwyr; ac erbyn hyn mae'n debyg na chaiff yr archwiliad ei gwblhau cyn diwedd mis Hydref 2011. Mae hyn yn dibynnu ar ddatrys yn brydlon ymholiadau a nodwyd yn ystod y gwaith archwilio sy'n mynd rhagddo.

Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan

Mae Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan yn ddatganiadau ariannol cyfunol sector cyhoeddus o fath masnachol a baratoir gan y Trysorlys yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol. Darperir y sail statudol ar gyfer paratoi ac archwilio Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan gan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000.

Mae pob corff cyhoeddus yn cwblhau pecyn 'L' y disgwylir iddo gael ei gyflwyno ar 15 Gorffennaf 2011 fel y gellir eu cyfuno'n briodol. Eleni, cyflwynodd y Cyngor ei ffurflen cyfrifon i Lywodraeth Cymru ar 30 Awst 2011, dros chwe wythnos yn hwyr.

Fel archwilwyr, mae'n ofynnol i ni gwblhau'r archwiliad erbyn y dyddiad cau, sef 29 Medi 2011. Am i'r ffurflen cyfrifon gael ei chyflwyno'n hwyr ac am ein bod yn dal i aros am bapurau gwaith, ni fyddwn yn gallu cwblhau'r archwiliad erbyn y dyddiad cau hwn. Gan ddibynnu ar ansawdd y ffurflen cyfrifon a gyflwynir a'r papurau gwaith sy'n deillio ohonynt, rydym o'r farn na chaiff y gwaith ei gwblhau cyn diwedd mis Hydref.

Trefniadau cydlynu

â'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda'r gwasanaeth archwilio mewnol i sicrhau dull archwilio effeithiol. Rydym yn parhau i gyfarfod â'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol i drafod hynt gwaith archwilio mewnol ar gyfer 2010/11 ac rydym wedi adolygu ei waith yr ydym am ddibynnu arno a chafwyd y gallwn barhau i ddibynnu ar waith y gwasanaeth archwilio mewnol at ddibenion ein harchwiliad o ddatganiadau ariannol.

â rheolwyr

Rydym yn parhau i gyfarfod yn rheolaidd â rheolwyr i sicrhau ein bod yn deall y materion allweddol a wynebir gan y Cyngor er mwyn asesu eu heffaith ar ein dull archwilio.

â chomisiynwyr

Rydym wedi cyfarfod â chomisiynwyr i drafod materion sy'n berthnasol i'n rôl fel archwilwyr allanol, ac wedi cyfarfod â chomisiynwyr a Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) fel rhan o asesiad corfforaethol SAC ac i drafod effaith ehangach y gwaith o reoleiddio'r Cyngor yn ystod deiliadaeth y comisiynwyr.

â SAC

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda SAC a chyfarfod â hi'n rheolaidd. Yn fwy diweddar rydym wedi cyfarfod â SAC i drafod yr adborth ar y llythyr asesu corfforaethol a'r paratoadau y mae'r Cyngor yn eu gwneud ar gyfer y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Mae ein gwaith maes o ran ein hymchwiliad i'r honiadau ynghylch gweinyddu grant cartrefi gwag a grant gwella trefi wedi'i gwblhau ac rydym wrthi'n paratoi ein hadroddiad.

Os derbynnir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw'r deiliad, Cyngor Sir Ynys Môn, at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth. Mae'r Cod hwn yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, fel ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae trydydd partïon perthnasol yn cynnwys PricewaterhouseCoopers LLP ac Archwilydd Cyffredinol Cymru. Am ragor o wybodaeth, anfonwch e-bost at infoofficer@wao.gov.uk.

(h) 2011 PricewaterhouseCoopers LLP. Cedwir pob hawl. Mae "PricewaterhouseCoopers" yn cyfeirio at PricewaterhouseCoopers LLP (partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn y Deyrnas Unedig) neu, gan ddibynnu ar y cyd-destun, gwmnïau eraill sy'n aelodau o PricewaterhouseCoopers International Limited, y mae pob un ohonynt yn endid cyfreithiol annibynnol ac ar wahân.

Diogelir yr adroddiad hwn o dan gyfreithiau hawlfraint y Deyrnas Unedig a gwledydd eraill. Ni chaniateir defnyddio'r wybodaeth hon, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, na'i datgelu heb ganiatâd ysgrifenedig PricewaterhouseCoopers LLP.

C11374